

POTPUNO POSTOJANJE

Službenica banke ponaša se prema meni zapanjujuće srdačno.

Doduše, podižem kod njih 40.000 evra.

Proleće mi kroz glavu: Pa uvek je bilo tako, zar ne? Zašto bi sada bila ledeno ljubazna? Svašta.

Starija sestra, bogatašica, šalje mi uobičajenu sumu, iz Bergena. Provlačim prste kroz bujnu, plavu kosu, i šaljem svoj najzavodljiviji pogled ka pultu, onako kako to već ume par marinskoplavih očiju.

Dok ženskica podatnog stasa i glasa preda mnom prebrojava novac, spopadaju me neke čudne misli.

Da je sve ovo nekakav nesporazum.

Sigurno je da ne sanjam, evo, štípam samoga sebe. Moja sumnjičavost čak deluje smešno, jer je oduvek bilo ovako.

Pošto zbog nečega insistiram na gotovini – guram u tašnu debeli svežanj novca i raspoloženo krećem ka vratima.

Stražar mi preprečuje put.

– Za mnom, molim vas.

– ?

– Ništa ozbiljno, ali kroz ovo morate proći. Toplo vam preporučujem da ne pravite scenu.

Vodi me kroz dugačak hodnik, zastrven mekim sagom, potom u lift, iz lifta, da bi napokon otvorio jedna tapacirana vrata, ugurao me kroz njih i nestao.

Unutra zatičem trojicu nekakvih šefova u odelima, oko velikog ovalnog stola. Iz nekog neobjašnjivog razloga deluju mi pomalo čudno. Sliku upotpunjuju dva naoružana komandosa što drežde kraj panoramskih prozora ove elegantno opremljene sale.

Jedan od njih prvo diskretno mahne, na šta se komandosi udalje. Onda još jednom podigne ruku, na šta nas i dvojica preostalih tipova ostavljaju same.

Ponudi me da sednem i zapita šta pijem. – A, irski viski sa dosta leda – kaže. – Odličan izbor.

Dok zbunjeno srkućem piće, on iznenada otpočinja priču.

– Pre nekoliko dana ste ilegalno skinuli film pod naslovom *Noćni portir*.

– Tačno – odgovaram – ali, koliko znam, to nije zakonom kažnjivo. Mogu biti opomenut, ali ne i kažnjen, od strane provajdera.

– Recite, šta će vam to? Imate toliko novaca da možete nabaviti film legalnim putem. Ako ne kod nas, onda u inostranstvu. Čak i na svom maternjem jeziku, sinhronizovano.

– Znači, proveravali ste moju lažnu IP adresu koju mi je napravio serviser. I šta sad?

– O vama znamo još i to da ste u protekla četiri dana šesnaest puta do kraja odgledali pomenuti film.

– Okej. Znam da to, kao i sve drugo, ostavlja traga u mašini. Zbog toga ste me pozvali?

– Saslušajte me do kraja. Rečju, poznato nam je i da ste pritom osećali požudu. Da, verujem da je to pravi izraz. Pomišljali ste na takve stvari, čas šapćući, čas mrmrlajući i zureći pred sebe, koje ne bih sada pominjao. To bi bila esencija vaša protekla četiri dana. Ispravite me ako grešim. O čemu se tu radi? Da li ste skrenuli? U PRAVU SAM, ZAR NE?

Nemam vremena da se saberem. Prelazim u napad.

– Dozvolite, šta je sve ovo? Ko ste vi zapravo? Ako se ne varam, potisnute misli i samotničke uzdahe u stanju su da čitaju samo retki, pritom neverovatno skupi ekstrasensi. Uz to, sumnjam da imate pravo na to. Stideo se ja ili ne, ma ko da ste, ili ma koga da predstavljate, nahuškaću na vas žutu štampu, i svoje advokate. A oni su veoma, veoma prefrigani. I uopšte, od kada ja ikoga zanimam? Uključujući tu i sferu moje intime.

– Smiri živce, batice, tek sada dolazi ono pravo.

Tu propisno nabildovani tip neodređene starosne dobi, otpije iz čaše i nastavi, prijateljski se osmehujući.

– Provukli smo nekoliko tajnih vojnih softvera kroz vaš lični profil. Kako da se izrazim... Vas seksualno privlače uniforme. Izvesne uniforme. I njihovi podređeni. Mada sve to nije politički obojeno, štaviše, vi se grozite političkih ekstrema, i duboko prezirete osobe i grupe koje padaju na to. Kod vas je sve u domenu spoljašnjeg. Moglo bi se čak decidno reći da ste vi... izrazito površan čovek. Naravno, imate i sasvim neobjašnjive opsesije. Ne bih ih analizirao, isključivo iz obzira prema vama. Ni vi ih niste nikada dosledno promislili, radije ste se prepustili neverovatnim i apsurdnim snatrenjima. Zanimljivo, zar ne? JESTE LI MUTAVI? Znamo i to da skoro trideset godina naizmenično posećujete najrazličitije vidovnjake, koji često nisu drugo do psihopate i fanatični, novca i moći željni šarlatani, kojima niste pominjali ovakve sitnice.

Dobijam napad besa.

– Vi... nemate pravo. I... kako ste uopšte napravili ovaj privatni pornić moje duše? Vršili ste psihološko istraživanje? Zašto? O tome, ovako jasno formulisano... na kraju krajeva, ni sam sebi nisam polagao računa. Zaista ne... I, konačno... KAKO DOVRAGA VI SVE ZNATE, I ŠTA ĆE VAM TO? KO STE VI? KO STE SVI VI? O ČEMU SE RADI?

– Strpljenja, gospodine. Znamo i to da ste nedavno u jednom, ne bih da imenujem kvom, baru, posle trećeg piva, gostu kod pulta dodijavali izjavama da biste želeli da dospete u zemlju Nedođiju, poput Petra Pana. Zamolili ste ga na kraju da vas zagrlji. I to je istina, zar ne? Vi ste infantilni baš koliko i pervertirani, u tome se, mislim, slažemo? Mogu li da nastavim?

Službenik banke se pokroviteljski nasmešio.

– Udahnite duboko i slušajte dalje. Mislite da vaša sestra, milionerka iz Bergena, zaista postoji? Da ste u banci? Da jebozovna spoljašnost šalteruše beše stvarna? Vaše guste kovrdže, plavetne oči? Štaviše, sigurni ste i da ste pohodili makar jednu ezoteričnu ordinaciju samozvanih psihopata? Stvarno? Baš kao što ste sigurni i da Vam je – sada ću biti drastičan – ovo zaista pravo ime? Da vam je čitav život, da su vam uspomene, želje, strahovi – stvarni? Da je stvarno bilo šta od ovog što sam vam upravo sasuo u lice? Uključujući i mene?

– Šta... šta je ovo? I, šta hoćete od mene? Gde smo mi to, u bioskopu? – Naglo suzivši oči, počinjem izveštačeno da se kikoćem – Ovo je neka osmorazredna verzija matriksa, jelda? U tom slučaju treba da znate da su takve igre već zastarele. Svet je odavno otišao dalje.

– Govorite koješta, gospodine. Nije posredi nikakva zavera, nikakve plave i crvene tablete ili slično. Ne, nećemo vam ponuditi nikakvu mogućnost izbora. Utešiću vas: mislio sam najozbiljnije. I neću vam dati nikakvu tačku oslonca, ostanite u potpunoj neizvesnosti. Odaću vam samo toliko: neko, koga jako zanimате, zamolio nas je za ovo neukusno i neprijatno šta već, a sada ćemo Vam ponuditi malo specijalne zabave. Pomenuti film ste zaista odgledali. I upoznati smo sa vašim tajnim željama, strahovima, pokretačima, itd. A sada me pratite. Obećavam da će vam se svideti. Ako ipak ne krenete dobrovoljno, biću prinuđen da primenim silu. Ali, poći ćete. Kao što rekoh, poznajem vas spolja i iznutra, uključujući svaku vašu reakciju na bilo šta. Neko je za sve ovo papreno platio. Moguće da ste to bili baš vi. A možda i neko za koga nikada niste ni čuli. Konačno, to je od sekundarne važnosti, zar ne?

Opet dugi hodnici sa mekim sagovima, šum lifta, pa novi, ovoga puta mermerom pločani hodnik, u kombinaciji sa diskretnim, harmoničnim osvetljenjem.

Nabildovani bankarski službenik, ili ko bi ga znao ko, širom otvara preda mnom salu koja rezonuje od tihog brujanja, i ostavlja me samog.

Osvrćem se oko sebe: ogroman, posebno dizajnirani bazen, u stilu bečke secesije, obložen pločicama s floralnom ornamentikom na smenu sa motivima slika Gustava Klimta.

Na površini prozračne bazenske tečnosti sve same nepokretne, tupo zureće ljudske glave u šlemovima.

Dočekuju me dve identične kiborg- Valkire.

Nemam vremena ni da se začudim: ljubazno, ali bespogovorno skidaju sve sa mene, i briju me do glave.

Kada se slučajno pogledam u jedno od ogledala raspoređenih po sali, vidim da mi je koža glave gusto prekrivena tetovažom: nekakvi ornamentični nalik nadrealnoj šumi čipova.

Bez reči me uvode u bazen pun upihtijane tečnosti, tako da mi se na kraju vidi samo glava, i na ćelavu (otkada to?), gusto istetoviranu lobanju navlače mi šlem mat krem boje, nešto kao iz *Metropolis* Frica Langa.

Sledi nagla smena prizora, likova i lokacije.

Po slanom pesku koji, ma koliko čudno zvučalo, miriše na četinare, trčim prema nekome, za koga znam da je ljubav moga života, i u daljini razaznajem samo anđeoska krila, dok su ostale konture nejasne. Malo dalje od obale nalazi se starinski, renesansni gradić.

Dok se polako smračuje, trčim po devičanskom, vlažnom pesku. I meni su porasla šarena, plastična, anđeoska krila. Jedva razaznajem ohrabrujući gest, da zalepršam njima.

Rez, ili gubljenje svesti, ko bi znao.

U trgovinskom kvartu neke dalekoistočne metropole, ispod kišobrana, dok lije kiša, zagrljeni.

Omamljeni, besciljno tumaramo među nejasnim siluetama ljudi, neonskih natpisa, izloga, u prenatrpanoj zoni zabave, čiji se vijugavi asfalt gubi u beskraj, blistajući i gotovo isparavajući pod kišom, ispresecan nepoznatim znacima.

Niz prozore jeftine motelske sobe, u koju prodire veštačko osvetljenje grada, sliva se kiša.

Ruke vezane svilenim šalom za krevetsko uzglavlje, igra usana, koreografija kože, vreli na pulsirajućeg mesa.

Sine mi kroz glavu: ovo nije običan seks, ovo se zove vođenje ljubavi.

I dalje nejasnih obrisa, anđeo mi je iznenada iščupao srce i zario zube u njega. Ruke su mi opet slobodne, i ja rijem po tuđoj nutrini, približavam licu vrelu, damaravu tajnu.

U gustoj, lepljivoj i klizavoj krvi boje sepije i žudnje još čvršće prianjamo jedno za drugo.

Novi tok svesti, kao da u izuvijanoj, ogromnoj, vlažnoj morskoj školjci šapućem nepoznatim, prijateljski nastrojenim, nestašnim bićima: to bi bilo to, ostvarenje?

Sedim na ivici kreveta, pušim, zurim u kišu, kao da je prvi put vidim. Anđeo nejasnog lika šapuće mi sitne, ljupke, prijatne banalnosti.

To bi bilo ono što mi je tako trebalo?

Oblačim se u tišini, i bez reči izlazim u pulsirajuću, kovitlavu, beskrajnu masu ljudi, koja se povinuje strukturi kišobrana.

Činio mi se predivnim svaki pedalj nestvarne, rasplinite, sintetičkim divljim cvetovima ukrašene trgovinske četvrti, sve dok nisu počeli da promiču prizori stvarnosti.

Zapahne me miris vutre.

Sedim u kožnoj fotelji nasred zvučno izolovane sobe, zakrčene svakakvim tehničkim aparatima.

Janoš T., moj mačo guru, sa rasta-frizuricom i sposobnošću da komunicira sa pokojnicima, žurno, uz grohotan smeh, skida sa mene razne provodnike za koje sam bio priključen.

– Nisam dobio ono za šta sam platio. Ni približno. Možda tek pri kraju. Mada ni u to nisam siguran. Ostalo je bilo potpuni promašaj sa tvoje strane.

– Samo sam te ovlaš, pažljivo hakovao. Čovek nikada ne dobije baš ono što bi voleo. Nisam smeo da taknem u dublje slojeve. I sam znaš da sam imao sijaset klijenata koji nika-da nisu ustali iz ove fotelje.

– Reci... ja... da li sam stvarno ja... i ovde... u ovom gradu... sada?

– Sedi još malo, da dođeš sebi. Ali garantujem ti da se prenemažeš u velikoj i smrdljivoj stvarnosti. Ako je uopšte moguće da koristim ovu reč za bilo šta. I sam si prelistavao knjige eksperimentalnih fizičara i mističara.

– Već sam okej. Ne znam koliko je vremena prošlo, ali mislim da sam zakasnio na dosta toga iz svog današnjeg programa. Hoću da provetrim miris trave iz prnja.

– Ti znaš.

Izlazim iz oronule, stare, socrealističke stambene zgrade na Limanu I, ali me umesto uobičajene ulice presreće nešto sasvim drugo.

Nešto... sasvim... drugo.

Iz onog prokletog filma, *Noćni portir*, iz 1957. godine.

Počinjem da se znojim, mada me obuhvataju sveži kovitlaci vazduha.

„Ne, ovo je već previše“, sevne mi kroz svest, pošto sam malo bolje osmotrio prolaznike.

Svaki muškarac beše Vuk u SS uniformi, čak i onaj u dečjim kolicima, a svaka žena, čak i prastara, beše Crvenkapica sa žutom zvezdom.

I sve te persone usamljeno bulje u izloge, čitaju novine u baštama kafića, žurno koračaju sa zembiljem u rukama ili se šetaju u parovima, zagrljene, kao da je to najnormalnija stvar na svetu.

Jedino sam ja obučen kao obično. Začuđeno me merkaju od glave do pete.

Ubrzavam hod, želim da se sklonim nekuda, bilo kuda, ali slutim: u celom gradu, na čitavoj planeti Zemlji žive samo ovakva bića. Nemam vremena da mislim šta bi to trebalo da znači.

Odjednom me neko zgrabi za balonkaput i uvuče u haustor.

Nisam se uplašio mada se desilo iznenada: gledao me je sopstveni, deset godina stariji dvojnjak.

– Nemoj ničemu da se čudiš. Sve smatraj prirodnim i po sebi razumljivim, ma o čemu se radilo. Ne paniči. Tako ćeš valjda preživeti. Evo ti isprave. I malo novca.

I tu se izgubi u gomili.

Pokušavam da se ponašam prirodno. Ulazim u prvu kafanu, naručujem porciju zahertrote, kafu sa šlagom i hladnu mineralnu vodu.

Konobarica-Crvenkapica, kojoj očito ne smeta – kao uostalom i nikome ovde – na odeću našivena žuta zvezda, prima porudžbinu i primećuje uz *barbi*-osmeh:

– Vi ste Švajcarac, zar ne? Na osnovu naglasaka mogu još bliže da odredim. Vinterhur, je li tako?

– Tačno. Ali već neko vreme živim u Luganu. Više mi odgovara klima – lažem zbrda-zdola.

Konobarica nestaje manekenskim hodom, dok ja skidam sa stalka neke dnevne novine, i počinjem da ih prelistavam. Nisam iznenađen gotskim slovima tekstova, pa ni time što razumem hrpu besmislenih, neverovatnih, bizarnih informacija.

Spuštam novine i zveram naokolo.

Posvuda rogate i zubate punjene glave veprova i jelena, punjeni fazani, i mnoštvo knjiga po zidovima prekrivenim bršljanom.

Kad bolje pogledam, vidim: pa to je moja, mukotrпно sakupljena biblioteka.

Ne, ne mogu dozvoliti sebi luksuz da se proderem. Uzimam jedan debeo, bogato ilustrirani leksikon, sedam na mesto i počinjem da ga prelistavam. Ne želim da gledam kako se mnoštvo sumanutih Crvenkapica i Vukova grli i ljubi, razuzdano ćučoreći.

Osećam da je sve u neakvoj zbrci, ali nastojim da suzbijem paniku.

– Poruči mi jedno točeno pivo, crno.

– Dižem pogled. Ono što vidim sam, međutim, lično ja, u tirolskoj narodnoj nošnji, kako stežem futrolu za violinu.

– Ma, sedi već, čoveče – promrmljam.

Ja, popravivši smešnu kapu, seda i naginje se bliže meni.

– Samo da te upozorim. Sve ovo je samo izlog. Maska. Stvarnost je mnogo, mnogo užasnija. Verovatno i ti sam. Pa i moja malenkost. Moguće da sam pobegao sa probe *Čarobne frule*. I to njene pomalo netradicionalne varijacije. A moguće i da nisam. Nastavi da sediš i ne buni se. Vinterhur i Lugano... nije loše. Može se reći čak odlično. – Tu gucne malo piva i počne prodorno da skiči, poput svinjčeta. Kao sumanut. Kao što su svi oko mene, svako na svoj način.

„To nipošto ne mogu biti ja. Što je mnogo, mnogo je.“

– Tornjaj se od mog stola – sikćem. – Kategorično zahtevam. Da ti nacrtam?

Nema nameru da ode.

Umesto toga počinje da me šamara, dernjajući se:

– Uzvрати! Uzvрати udarac!

Pljusnem mu pivo u lice.

– Zbog ovoga ćeš još zažaliti, lažni Fauste! – zapreti mi.

Ka nama pohita jedan vajni par od prekoputa.

Bizarni klon Crvenkape saspe mi u lice svoju kriglu piva, i tek onda shvatam da je to mokraća, dok me varijanta Vuka esesovca, sve pevušeći "Du, Untermensch", jednom rukom podiže iz stolice, poput plišanе igračke u balonkaputu.

Potom se moj dvojniki maša za hirurški skalpel, i ovlaš mi recne Adamovu jabučicu.

– Ko je čiji Doppelgänger, ti, falsifikovana avetinjo! Misliš da uopšte postojiš? Grešiš. Ti si rezultat najobičnije greške u simulaciji, i to nekog ko se smrtno dosađuje, ništa više.

Počinjem da vičem, da bi se sve svelo na nejasne, tamne konture, prekrivene kao gar crnim i mutnožutim tačkama. Neko daleko detinje iskustvo podseća me da se to zove gubitak svesti. Ako se uopšte radi o sećanju. Ili bilo o čemu. Ali više me ništa ne dotiče i nije me briga ni za šta.

Kratka, duboka, tupa tišina.

Potom iznenadno, jarko, zaslepljujuće svetlo.

– Hej, prestanite da se derete! – opominje me neki sugestivan glas.

Otvaram oči.

Ležim u nekom čudnom, maksimalno haj-tek robotizovanom sanatorijumu, priključen na gomilu svetlećih, pištećih, treperavih itd. instrumenata.

Nad mene se naginje neka izvanredno negovana biznismenska faca neodređenih godina. Pridižem se i vidim da kod vrata stražari slična spodoba u sivom odelu. Svuda oko mene, izuzev ogromnih prozora, nalaze se zidovi obloženi metalom, tako da ne znam gde se nalazim – u sanatorijumu, nekakvoj tajnoj bazi, ili bog zna gde.

– Dobro došli, Herr Biedermann, u novi život!

Osmesi porcelanskog zubala, rukovanje.

– Još nekoliko dana, i možete ići kući.

– Oprostite, ali... kuda?

– U Lugano, razume se. Vaš tvrdi vinterhurski naglasak naprosto para moje bernske uši.

– Izvinite, ali... da se ovaj grad slučajno ne zove Novi Sad? A zar i moje ime ne glasi drugačije?

– Šta kažete, Novi Sad? Ja, Novi Sad. Vidite. Vi ste dobrovoljno pristali na ovu biotehno- lošku etc. metamorfozu. Sasvim dobrovoljno. I potpisali ste da se zauvek odričete svih raspitivanja i njuškanja: ko, šta i gde ste bili pre. I ne preostaje vam drugo. Ogromna količina nečega, ugrađena u vaše telo, mozak, psihu – zahteva redovno i trajno održavanje. A onda, šta biste hteli? Pogledajte se u ogledalo! Videćete mladog, plavokosog milionera, sa svežom diplomom iz... čega ono beše... antropologije, i sa bezobrazno mnogo novca. Da li iko može poželeti više od toga? Sumnjam. Sada ću vas ostaviti samog, da se nauživete u ovom divnom danu. Ako hoćete, otvoriću širom prozore, da punim plućima udišete švajcarski vazduh. Naš i vaš vazduh. Zanavek.

Ostajem sam. U nekoj praznoj oduzetosti, sa gomilom pitanja, slutnji i jedva kontrolisanom uznemirenošću u dubini duše.

Možda samo da provirim. Ili ipak ne.

Mrzovoljni taksista me grubo mune, i obrati mi se s bosanskim akcentom, bazdeći na alkohol.

– Gospodine, stigli smo.

U uniformi esesovca ulazim u ispostavu neke austrijske banke u Ulici narodnog fronta, i bacam pogled na svoj mobilni telefon: da, bližimo se kraju marta 2018. Unutra, kako sam i očekivao, radi samo jedna službenica.

Prilazim joj nasmešen: to je Ona.

Moja Mädchen.

Dugo se gledamo bez reči, potom devojka ustaje od kompjutera. Uperi pištolj u mene. Smakne mi kapu s glave i stavi je na svojju. Nosi onu istu svilenu haljinu, proknjižio sam sav srećan.

Nakon kratkog zatišja, puca u stražara, pristupi mi i počne da me šamara.

Iz svoje tašne vadi flašicu parfema i uz detinjasto smejuljenje razbija je na podu od veštačkog mermera. Nasmejan, slobodan, blistava lica kleknem na pod.

I ona se spušta na kolena, grabi me za uniformu, grli me.

– Kako sam te samo čekala.

– I ja. Već sam mislio da te nikada neću ponovo videti.

Izlazimo na ulicu koja dotiče Naftnu industriju Srbije i, prekoputa nje, Bates hotel.

Ne, nemam nameru da je zamaram pitanjima da li smo barem nas dvoje stvarni.

Napunjeni pištolji naših uhoda, u najprizemnijem smislu reči, jesu to.

Ljubim je u kosu.

Oboje smo svesni da nam preostaje tek nekoliko koraka, metara, života.

Zagrlila me je, noseći moju vojničku kapu.

– Šta će sada biti? – šapnuh joj na uvo.

– Bilo šta. Svejedno šta. Može da se dogodi da je neko, negde, zbog nečega sasvim promenio pravila igre. Možda ne koračamo u ništavilo, već ka potpunoj neizvesnosti. Verovatnije je, ipak, da su nam ovo poslednji udasi vazduha. Uživaj u trenutku. Baš ovom. Možda se to može nazvati komprimovana večnost. Veruj mi, sve ostalo je nebitna, notorna budalaština.

*(S mađarskog prevela **Draginja Ramadanski**)*